

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VIII nr. 13 (469) sîmbătă 11 feb. 1956 * 4 pag. 15 bani

Pioneri și școlari:
Participați cu toții la „Spartachiada de iarnă a tineretului”

La patinaj

Gh. TOMOZEI

Fulgii-n lunecări măiestre
Își aștern covorul dalb.
Lacul, undele albastre
Și le-a împietrit în alb.

Tace-ncununat de trestii,
Tac și păsările-n zbor.
Prin perdelele ferestrii,
Îl privesc nerăbdător.

Mă așteaptă, mă așteaptă,
Iarna, albele-i oglinzi...

Bine-i sub a zilei șoaptă,
Pe patine să colinzi...

Vîntul poate o să bată,
Neaua poate va cădea
Dar noi, veselă armată,
Nu ne vom înpăimînta.

Pentru drumurile noastre,
Pentru visul nostru dalb,
Lacul, undele albastre
Și le-a împietrit în alb.

Fotomontaj de G. PREPELIȚĂ

VI SE PARE CURIOS?

Mulți dintre voi, atunci cînd tovarășul profesor vă explică lecția la fizică sau chimie aveți posibilitatea să vedeți practic, prin experiențe, cum se petrec anumite fenomene. Dar experiențe nu se pot face la toate materiile, de pildă la geografie.

— La geografie? Dar nici n-avem nevoie de experiențe, doar ne folosim de hărți, atlase, globuri, veți răspunde voi.

Da, aveți dreptate. Hărțile cu coloritul și semnele lor convenționale vă ajută să cunoașteți unde sînt cîmpii, munți, vă arată pe unde își are cursul un fluviu sau unde se află o regiune. Însă cum arată un oraș, asta nu poate să v-arate o hartă. Cu toate acestea, școlarii din clasa a VII-a din comuna Lăzăreni, regiunea Oradea, la ora de geografie în care tovarășul profesor le-a predat lecția, „Orașele țării noastre” au văzut străzi și clădiri ca și cum ar fi fost pe-acolo. Au văzut opera din Cluj, biblioteca regională din Oradea, parcul din Timișoara. Apoi s-au îndreptat spre porturile de la Dunăre...

Vi se pare poate curios, dar lucrurile așa s-au petrecut. Să vă spun acum care-i secretul. Era în iarna anului trecut. Elevii aceștia erau în clasa a VI-a. Intr-o adu-

nare de detașament cineva a venit cu propunerea să se facă un album geografic cu fotografii din toate orașele țării. Toți au fost de acord cu acest lucru și, entuziasmați, s-au apucat de treabă. Cîțiva din ei au alcătuit o scrisoare pe care au trimis-o în multe din unitățile pionierești din Cluj, Timișoara, Sibiu, București și alte orașe. Scrisoarea, se vede, s-a bucurat de mare interes, pentru că nu mult după aceea poștașul aducea zilnic la școală tolbă încărcată cu fel de fel de vederi specifice locurilor respective.

— Ne-am străduit zi de zi să adunăm vederi din orașul nostru dar n-am găsit decît una. Dar îndată ce vor apare și alte ilustrate vi le vom trimite neapărat, spunea într-o scrisoare, Virginia, președinta unei unități din Caransebeș.

Și așa cu ajutorul vederilor primite, școlarii din Lăzăreni și-au aranjat un minunat album. Atunci s-au bucurat de el și, atît! Dar anul acesta cînd au văzut cît de mult le-a folosit la ora de geografie, bucuria lor a fost și mai mare. Acest lucru i-a încurajat, și acum ei se gîndesc să găsească și alte metode practice care să-i ajute la lecții.

Stela JUCAN

Pripeala nu-i bună de loc...

A devenit o tradiție pentru detașamentul 6 de la Școala medie de 10 ani din Făgăraș, să primească în rîndul pionierilor numai pe școlarii disciplinați și cu note bune. Aceasta pentru că pionierii din colectivul de conducere sînt exigenți. Bun lucru!

Faptele, însă, nu se petrec totdeauna la fel. Cîteodată se dovedește că pripeala în a judeca un tovarăș al tău nu e bună de loc. Iată de pildă ce s-a întîmplat, nu de mult, în detașamentul mai sus pomenit.

Mircea Ieșeanu era silitor, lua note bune dar era tare neastîmpărat. Uneori și tovarășul învățător avea de furcă cu el: „dar mai stai liniștit odată Ieșeanu! îi spunea supărat. I s-a mai întîmplat odată lui Ieșeanu de... „I-a scăpat una” altuia mai mic. Totdeauna însă după asemenea lucruri se căia. Ce vrei, cum se învîrtea, cum dregea, făcea cîte o boacăna. Îi lipsea cum ar spune cei din colectivul de conducere: „disciplina pionierească”. De fapt însă, Ieșeanu dorea nespuse de mult să devină pionier și a cerut acest lucru colectivului de conducere.

Băieții s-au adunat, s-au sfătuit și au căzut de acord: „Nu-l primim. E indisciplinat!”.

Ieșeanu l-a început a fost trist, părea o vreme că s-a liniștit. Dar iată că într-o zi, în timpul orei s-a auzit un zgomot sec iar călimara cu care Ieșeanu se tot juca, a picat jos și s-a făcut tîndări. Toți copiii cu întors capul spre el. Învățătorul i-a făcut observație. Membrii colectivului de conducere s-au privit semnificativ de parcă ar fi spus: așa i că am avut dreptate?

A mai trecut cîțiva timp. Într-o zi cei din colectivul de conducere au primit altă cere de la Ieșeanu. „Rog să îmi permit —

spusese el — învăț bine, voi fi disciplinat!”.

— Iar Ieșeanu? bodogănită supărați doi din membrii colectivului de conducere. Ce mai vrea? Cum mai îndrăznește l...

— Dar dacă l-am primit, interveni al treilea?

— Cum, un indisciplinat, un... regulamentul organizației de pionieri ce spune? În rîndurile organizației vor fi primii numai școlarii buni la învățătură cu comportări frumoase...

— Și eu spun că Ieșeanu e un băiat bun, învață bine iar dacă vă gîndiți la întîmplarea cu călimara, n-aveți dreptate. Oricui i s-ar fi putut întîmpla odată așa ceva. Sigur, noi am vrea ca toți să fie foarte, foarte buni, dar nu se poate totdeauna. Totuși Ieșeanu s-a îndreptat mult. Nu mai e indisciplinat ca înainte. Și-apoi primirea lui în organizație va face ca el să devină și mai disciplinat.

Și, de astă dată, l-au primit. Trebuie să vă spun că a fost o mare bucurie pentru Ieșeanu. Era convins că nu l vor primi pînă și după felul cum îi ascultasera cererea.

Firește, vă interesează ce s-a întîmplat cu el mai departe. S-a întîmplat întocmai cum vă așteptați. Nici nu l-ați mai recunoaște acum pe Ieșeanu cel indisciplinat. Uneori, se mai întîmplă, își mai dă „în petec” dar ciavața roșie îi amintește mereu cum trebuie să se poarte. A căpătat cum zice acum colectivul de conducere al detașamentului „disciplina pionierească”. El, ce părere aveți? Așa-i că trebuie să ne gîndim bine, bine de tot cînd e vorba de un tovarăș al nostru? Și mai ales cînd e vorba de primirea lui în organizația de pionieri...

E. CHIRAN

După 23 de ani...

Pe dosarul Institutului medico-legal privitor la moartea utecistului Vasile Roaită stă scris:

„Numele: Vasile Roaită
Cauza morții: rănirea stomacului prin armă cu foc și hemoragie internă.
— Omor scuzabil —”

... „Omor scuzabil”! Cu cită fățarnicie au încercat slugile regimului burghezo-moșieresc să-și ascundă crima: uciderea mișelească a tinărului utecist Vasile Roaită care a participat la eroicele lupte

ale muncitorilor ceferiști din 1933 de la Atelierele C.F.R.-Grivița.

Încă multe astfel de dosare mai întocmit ucigașii pentru ceilalți muncitori căzuți vitejește. Dar noi, cei de azi, cunoaștem adevărul, știm că viața noastră de acum se datorește jertfelor făcute de luptătorii ilegaliști pentru ca poporul nostru să cunoască zile mai bune. Astăzi, când visul celor de atunci s-a împlinit, noi le cinștim jertfa muncind cu hotărâre și dragoste pentru ca patria noastră liberă să devină din ce în ce mai bogată, mai frumoasă,

Pe plajă la „Vasile Roaită”

Al. Ovidiu ZOTTA

Băieții sdraveni, de la munte,
Vedeau întâia dată marea,
Și briza-i mîngîia pe frunte
Și-i tulbura, adîncă, zarea...

Erau trei ucenici strungari,
Sosîți la casa de odihnă.
Cu pasul rar, cu ochii mari,
Sorbeau căldură și lumină.

Ii minuna cu-notu-i sprinten
Cîte-un delfin sglobiu, ghiduș,
O i aninau priviri uimite-n
Picașul unui pescăruș...

Cum plaja, binevoitoare,
Covor de aur le-ntindea,
Le dăruia bătrînul soare
Cămori din bogăția sa...

Asemeni, valurile-n spume
Băteau în fărături mai ușor,
Și cerul, pentru ei anume,
Furase-un maldăr de cicori...

...Dar ei, flăcăii-au priceput
Că-n toate-aceste frumuseți
Trăiește, chiar de-i nevăzută
Florul unei mari vieți...

Ca să ne fie-albastru cerul, —
Albaștrii ochi și i-a jertfit,
Sfidînd și flacăra și fierul,
Un ucenic de glonț pălit!

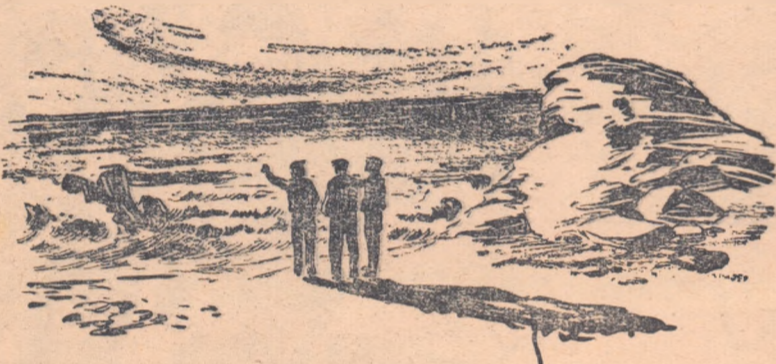
Ca soarele mai cald să fie, —
Căldura inimii și-a dat
Flăcăul care-a stat să fie
Sirenei, glasul, necurmat!

Ca briză să trimită marea
Și nu suflări de uragan,

El și-a jertfit, modest, suflarea
puținilor, la număr, ani...

Dar n-a murit. O-ncredințare
Mă face glasul să-i ascult;
Cît marea, cît nestinsul soare
el va trăi, ba, mult mai mult.

...Băieții sdraveni, de la munte,
Vedeau întâia dată marea,
Și briza-i mîngîia pe frunte
Și-i tulbura, adîncă, zarea...

2.715 km. pe bicicletă

Din nou nuielușa cea subțire se
opri într-un punct al hărții.

— Porniserăm de la Borșa. O minunată stațiune de odihnă. Urcam spre răsărit către pasul Prislop prin defileul Vișeuului. Culegem fragii, înșiruiți de-a lungul șoselei. Spumoasă, apa Vișeuului îngînă parcă o melodie. Asal-

brăcați în minunate costume naționale cu pene de păun la pălărie, învîrtesc cu foc fete zvelte, frumoase. I-am părăsit pe veselii localnici urmăriți de privirile lor prietenoase. Peste alte câteva zile am ajuns la Ceahlău. De-acî am pornit-o spre Borsec. Șoseaua urcă domol, noi pedalăm cu ușurință.

De la Borsec însă am fost nevoiți să mergem alături de biciclete pe niște serpentine de o rară frumusețe ce străbat pădurea de brazi de la poalele munților Ghiurghiu. Un scurt popas am făcut și la Gheorghieni de unde am pornit spre Lacul Roșu.

Deși de la Gheorghieni și pînă la Lacul Roșu sînt numai vreo 30 kilometri, nici cu mașina nu-i parcurgi decît în două și chiar trei ore. Șoseaua se străbate anevoios din pricina serpentinei accentuate. De cum intri însă în localitatea Lacul Roșu ai și uitat de oboseala drumului. Fiecare colțisor de aci te îndeamnă să-l cunoști, să-i pătrunzi tainele sale. Muntele „Șuhardul Mic” îți dă bucuriile primei escaladări pe cînd „Șuhardul Mare” este piatra de încercare a excursioniștilor. În această stațiune de odihnă își petrec concediul în fiecare an mii de oameni ai muncii. Vile mari, frumoase, asigură celor veniți la odihnă tot confortul.

Lacul Roșu este cunoscut și datorită păstrăvilor săi. De cîteva ani există aici o mare crescătorie de păstrăvi.

Tamara le povestește apoi despre hidrocentrala „V.I. Lenin” Bicăz care se construiește la numai cîteva kilometri de Lacul Roșu.

Deși adunarea luase sfîrșit, pionierii nu plecau. În jurul instructorilor, răsfoiau un album cu aproape 100

de poze, imagini din această lungă și interesantă călătorie.

Și cu asta, dragi copii, s-a încheiat adunarea pionierilor din Armășești. Deși ea a avut loc în poenița din curtea școlii fiecare ar fi putut jura că a văzut cu ochii lui minunatele locuri zugrăvite cu atîta măiestrie de instructorii lor.

V. RANGA

DE PE TOT GLOBUL

De aceeași vîrstă cu Moscova

centrul trunchiului, unde se ramifică puternicele ramuri, cresc patru scoruși (arbuști cu fructe mici, roșii). Ospitalitatea neobișnuită a bătrînului stejar, nu-l împiedică cu nimic în creșterea și dezvoltarea lui.

Descoperiri dintr-o carieră de piatră

Lîngă orașul Apole, în localitatea Novaia-Kruevskaia-Ves, din Polonia s-au făcut valoroase descoperiri paleontologice. Au fost

SOARTA NEGRULUI JOHN

Primăvara în America este mult mai caldă ca la noi. Ea seamănă cu vara noastră. De lucrul acesta ne-am convins în primăvara anului 1949 cînd delegația sovietică din care făceam parte a sosit la New-York pentru a lua parte la lucrările congresului pentru pace al oamenilor de știință și cultură din întreaga Americă. Era duminică și un timp frumos. Am plecat să vizităm o rașă. Iată-ne în cartierele muncitorești din New-York. Primul lucru care îți atrage atenția este numărul mare de copii ce umblă pe străzi. Oare a cui să fie acești copii? Aceștia sînt copii oamenilor muncii, copiii oamenilor simpli din America. Băieți — curățitori de ghetă stau în praf și noroi. Cei mai mulți curățitori de ghetă sînt copii. De departe ne face semn cu mîna un băiețuș negru — curățitor de ghetă, îmbrăcat în zdrențe. Ne apropiem de el

— Domnii nu vor să li se curățe pantofii? — întrebă băiețușul cu sfială. El întrebă cu sfială, fiindcă știe că pentru un cuvînt în plus poate fi bătut crunt, deoarece este „negru”, iar negrii nu se bucură de drepturi omenești în S.U.A.

Dar teama băiețușului dispare, cînd află că noi sîntem din Țara Sovietelor. Se leagă între noi o discuție.

— Cum te cheamă?

— John Sînt John din Harlem. Dar dumneavoastră mister?

Discutăm parcă am fi vechi prieteni.

— Cîștigi mult John? — întrebă cineva dintre noi.

— Nu, mister, — răspunse trist băiatul. În fiecare zi trebuie să-i plătesc stăpînului mulți bani. El nici nu întrebă cît am cîștigat. Sînt zile, mister, cînd cîștig mai puțin decît trebuie să-i plătesc stăpînului. Atunci patronul îmi ia o amendă.

Cînd e timpul frumos sînt în general puțini oameni, care doresc să-și curețe pantofii

Iar pe timp urît nu este greu să te îmbolnăvești...

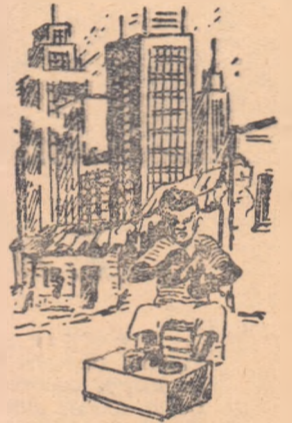
— Spune, John, a-ai vrea să înveți?

— Cum să nu, mister, — spuse băiatul oftînd din greu. El îndoie brațul și-mi arată mușchii puternici. Oare n-ași putea deveni un timonier? — ne întrebă el. Mă gîndesc, că dacă John ar trăi în țara noastră el ar putea deveni nu numai timonier, dar și căpitan de cursă lungă. John ar fi putut deveni oțelar sau profesor, inginer sau învățător.

Povestirea compozitorului sovietic

D.D. ȘOSTACOVICI

(Din Pionerskaia Pravda Nr. 43 1955)

tăm din nou curajoși Prislopul, pedalînd greoi cu eforturi din ce în ce mai mari. Pînă la Pieptea urcăm necontenit pe serpentine. De aci începe de fapt pasul Prislop. De pe culmea trecătorii admirăm Ineul și Tomnatecul. În vremea aceasta însă uitasem cu desăvîrșire de hartă. Mergeam spre răsărit cînd, un ciobănaș cu o cușmă mare pînă peste urechi, ne întrebă încotro ne e drumul.

— Spre Cîrlibaba, prietene.

— Bănuiam, dar ați greșit oameni buni. Apăi dacă-i așa luați-o pe malul Bistriței.

Și după sfatul ciobănașului am pornit-o alături de Bistrița către Cîrlibaba. Peste cîteva zile am ajuns la Rădăuți. Cîteva ore am poposit pe dealul Voitinel în apropierea Rădăuților. La invitația gazdelor am luat parte la o mare serbare cîmpenească. La „strînsură” cum o numesc ei, vin multe sate din împrejurimi. În acordurile unei frumoase melodii, flăcăii îm-

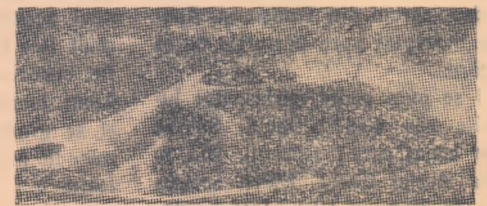
găsite în straturile geologice miocene fosile ale diferitelor animale care au trăit cu aproximativ 15 milioane de ani în urmă: castori, urși, salamandre, pești cu dinți.

Deosebit de interesantă a fost descoperirea fosilelor de mastodont — animal gigantic, mamifer, care aparține familiei proboscidiilor (cu trompă). Mastodontii au trăit mai ales în era terțiară și, după fosilele găsite, s-a putut stabili că aveau înălțimea de aproape 5 m. și cîntăreau pînă la 30 de tone.

Cel mai tînăr vulcan din lume

El-Bokeron, care înseamnă „Gura mare”, este cel mai tînăr vulcan din lume. Acest vulcan s-a format nu de mult în partea de apus a insulei San-Benedicto care face parte din arhipelagul Revilo-Hihedo din Oceanul Pacific, la distanță de aproximativ 600 km. de țărîm mexican.

Noul vulcan, care are o înălțime de 400 m., a început să erupă la 1 august 1952. În clipa de față, savanții încă cercetează activitatea acestui vulcan.

Discuții pe
marginea scrisorii
lui Marcel Orescu

Cînd ai un țel în viață crești: Cu inima și trupul îți sporește!

(Din cartea „Prichindel”)

Convorbire cu acad. VICTOR EFTIMIU

Pe masa de lucru a maestrului sînt rînduite cu grijă caiete, fișe, cărți. În colțul din dreapta un teanc de hirtii. Sînt singurele manuscrise care-și trădează de îndată secretul. Sînt file smulse din caete de școală, acoperite de scrisul mărunt și strîmb al unor copii, sînt și file mai mari ce redau în desen imagini de lume de basm. E colțul „micilor prieteni” ai scriitorului, e colțul cititorilor care au îndrăgit lumea minunată a povestirilor sale. Privindu-le, mi-au răsărit în minte zeci de întrebări.

Dar scopul vizitei era altul. Voiam să aflu părerea maestrului în legătură cu discuția purtată în paginile gazetei noastre, pe marginea scrisorii lui Marcel Orescu.

— Oare cum de-î răbdă inima pe unii copii să fie necinstiți cu cei din jur, să mintă? Poate însă că unii dintre ei greșesc, inchipuindu-și că „aptele lor dovedesc curaj...”

Citeva clipe doar, maestrul a rămas pe gînduri pentru ca apoi să înceapă să povestească.

— Mulți, foarte mulți dintre eroii basmelor mele sînt curajoși, înfruntă cu semeție greutățile, împart dreptatea în jur cu vitejie. Așa este de pildă Prichindel. Micul dar curajosul Prichindel este unul dintre eroii mei preferați și este pentru că l-am cunoscut aievea. E mult de atunci... Eram într-o vacanță la țară.

Prichindel, (il chema de fapt Mihăiță) era fiul grădinarului Anton care robea la curtea boierului Romașcu, cel ce avea moșii fără de hotar. Era fără seamăn de frumoasă grădina îngrijită de nea Anton. Adevsea, noi copiii ne strecuram nevăzuți în raiul acela de flori doar ca să privim. Așa l-am cunoscut pe Mihăiță. Ca și tatăl său el îngrijea cu dragoste gingașe mlădițe.

Intr-o zi din vara aceea, boierul Romașcu a chemat la conacul lui, zeci de prieteni cu familiile lor ca să se înfrupte din roadele bogatei sale moșii. Petrecerea a durat multe zile în șir. Intr-un amurg invitații au pornit să benchetuiască în grădina. Noi copiii, (imi amintesc ca acum), priveam printre zăbrelele gardului.

Ameziți de atita băutură oaspeții de-abia se mai țineau pe picioare. Cucoanele călcau fără milă peste iarba mătăsoasă a rondurilor ca să rupă flori. L-am văzut atunci pe Mihăiță țîșnind

tocmai din fundul curții. Cu sufletul la gură s-a oprit drept în fața unei cucoane care rupsese tocmai un trandafir. Plin de minie Mihăiță îl smulse floarea din mîini și apoi îl văzurăm cum se apropie de tulpina rănită peste care își trecu ușor mina, mîngîindu-o. Nici nu-l pîsa de cucoana aceea care țipa infuriată.

Boierului Romașcu i se păru din cale afară purtarea băiatului de grădinar. Il bătu fără milă în fața oaspeților și apoi îl dădu afară de la curtea boierească. Izgonit, fără nici un sprijin Mihăiță a plecat din sat. Nu l-am putut aita niciodată. De cite ori imi petreceam vacanța acolo în acel sat mă interesam de el. N-o ducea rău. Poate că era mai bine pentru el, că fusese izgonit.

Cu bucurie aflam de fiecare dată de la tatăl lui că Mihăiță este prețuit și iubit pe ori unde trece, pe ori unde muncește, pentru hărnicia și cinstea lui. Ultima oară am aflat despre el că lucra la un grădinar bătrîn și că din banii ce-l cîștiga acolo începuse să învețe la școală. Apoi l-am pierdut urma. Totuși nu l-am uitat pe Mihăiță. În amintirea lui, am scris basmul „Prichindel”.

Curajul, cinstea și dragostea de oameni l-au transformat pe Prichindelul nostru într-un viteaz fără de pereche, într-un volnic îndrăgit de toată lumea. Știu că nu există copil în țara noastră care să nu dorească să devină viteaz fără de pereche, cinstit, curajos, îndrăgit de toată lumea, așa cum sînt eroii din povești. Nu mă îndoiesc că și copiii despre care se vorbește în discuție doresc acest lucru din toată inima. Dar poate că ei își fac următoarea socoteală: „E adevărat că sînt puțin cam lăudăroși și-mi cam place să povestesc faptele nițel gogonat. Dar oare astea mă împiedică să flu curajos, cinstit, viteaz?”

Și totuși aceste „mici păcate” împiedică într-adevăr. Inchipuți-vă pe un Făt Frumos trimbiindu-și pe toate drumurile isprăvile sau spunînd brașoave de să-nghete apele! Apoi asta n-ar mai fi un Făt Frumos. Căci sinceritatea, modestia, fac parte din ceea ce numim noi caracter. Și vitejii sînt întotdeauna oameni de caracter.

M. IONESCU

Citiți aceste cărți

Pereira Gomes: „Esteiros” „A fost odată ca niciodată...”

„Am scris această carte pentru fiii oamenilor care n-au avut copilărie.” Rîndurile acestea le-a însemnat autorul romanului „Esteiros”, pe prima pagină a cărții sale. Și romanul descrie tocmai viața grea a copiilor lipsiți de copilărie, din Portugalia capitalistă.

Autorul, Joachim Pereira Gomes, a fost unul dintre fruntașii Partidului munist și unul dintre cei mai talentați scriitori Portugaliai. „Esteiros”, opera sa de seamă, a arut de curînd în traducere romînească.

A fost odată
ca niciodată...

Ca să nu mai supărați pe bunicul, seara, cînd vrea să doarmă (e bătrîn bunicul, săracul); ca să nu mai mergeți pe la unchiușul sfîtos din vecini, după povești, (și mama să vă caute speriată pe toate ulițele...); ca să cunoașteți o seamă de povești dintre cele mai frumoase, n-aveți decît să cutreierați

singuri lumea lui Făt-Frumos, pe paștile înflorite cu litere de tipar ale paginilor din volumul „A fost odată ca niciodată...”

Volumul cuprinde multe-multe basme și povești de-ale noastre, care o să vă încînte multe seri și poate o să mai rămînă și pentru cîteva dimineți...

O întrecere a patinajului

De curînd vîntul rece a adus cu el zăpada care a acoperit cu mantia sa albă și străzile orașului Balș. Pe întinderile înzăpezite de pe Balta Gării, gerul de peste noapte a făcut un alunecuș care a dat mult de furcă cotătenilor de prin partea locului. Copiii însă se descurcau mai ușor. Fără, erau învățați cu gheața. În fiecare dimineață, alunecușul, parcă le făcea cu ochiul și li che-

ma la întrecere.

De fapt întrecerea nu a pornit de aici, ci pur și simplu de la o discuție:

— Erau adunate în grup pioniere din clasele mai mari, adică dintr-a V-a, a VI-a și a VII-a și fiecare se lăuda cu patinele ei:

— Eu am o pereche de patine noi, spunea Vilceanu Elena.

— Degeaba ai tu patine noi. Ale mele sînt vechi, dar anul trecut am ieșit prima la concurs se lăudă Olteanu Maria.

S-ar fi cîndănit ele așa multă vreme, dacă Sinan Ecaterina n-ar fi venit cu o propunere care le-a pus nițel pe gînduri.

— Să organizăm o întrecere a celor mai bune patinatoare, un concurs de patinaj vitează.

— Să organizăm, și atunci o să vedem cine știe să patineze mai bine

Hotărîrea a fost luată. Urmasi deci pregătirea. Participantele se antrenau în fiecare zi, de cum își sfîrșeau lecțiile

Organizatoarele aveau și ele o mulțime de treburi: fixarea traseului. (adică „plecarea” de la capătul străzii Balta Gării „sosirea” la celălalt capăt al străzii), însemnarea traseului din loc în loc cu stegulețe roșii, alegerea unei echipe de serviciu care să mențină ordinea că doar de ele depindea buna desfășurare a întrecerii

Iată că a sosit și ziua mult așteptată, ziua concursului. La linia de plecare s-au prezentat multe patinatoare. Cu răsufșarea oprită așteptau semnalul de pornire. O pocnitură și ca un vrtel concurențele și-au luat zborul pe gheață.

„Galeria” era și ea la datorie. Auuseseră grijă organizatoarele și de acest amănunt așa că pe tot parcursul auzei numai strigăle:

— Angela, Angela, mai repede, ești prima

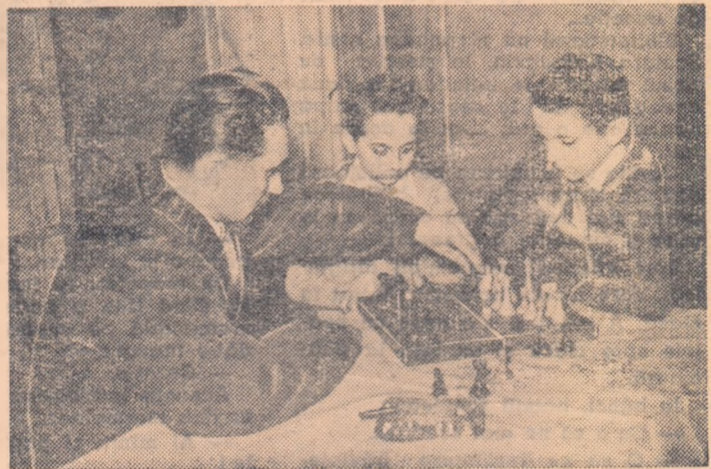
— Nu te lăsa Emilia, că ne faci de rușine!

Și încurajările, îndemnulurile veneu din toate părțile

— S-au apropiat de linia de sosire au ajuns strigă careva din „galerie”. Cine e prima? Iar ca răspuns la întrebare o vîzură pe Săndulescu Elena din clasa a VII-a înconjurată de colegele ei cu care discuta foarte aprins despre victoria obținută. Ea era deci cîștigătoarea concursului de patinaj vitează, organizat de pionierele din clasele mari de la Școala de 7 ani fete nr. 1 din Balș.

D. FREMAT

După lecție

După terminarea lecțiilor, un meci de șah cu tata e bine venit.

Cum s-a certat Petrina cu „GHIMPELE”

— Folie ton —

La Școala medie mixtă nr. 3 din Galați, s-a petrecut, nu de mult, o întimplare ciudată. Iată...

Marin Petrina e o fetiță mică și înțepată. Cum îi zici ceva, cum sare la ceartă, țipă, plînge — ce mai, lese un scandal... Așa că de

la o vreme nimeni nu-i mai spunea nimic. Dar Petrina nu e numai înțepată, ci și cam... leneșă. Pe pîtrarul II avea media 2 și la romînă, și la matematică și la... ce să vă mai spun, avea multe note de doi. De frica scandalului însă, nimeni nu-i mai spunea nimic.

Intr-o zi în clasa a V-a a fost o adunare de detașament. Acolo pionierele au hotărît ca să învețe în așa fel, încît să nu mai primească nimeni nota doi. Această hotărîre era și pentru Petrina, nu? Așa credeți voi, se vede! Chiar a doua zi, Petrina nu și-a scris temele. Și... și a treia zi, din întimplare bineînțeles, Petrina a ajuns prima în clasă. Cînd colo, ce să vezi? De pe perete privea batjocoritor îndreptîndu-și amenințător spinii spre ea „Ghimpele”. (Noul articol care se răsfața pe

un frumos ghimpe la gazeta de perete) Auzi!?... S-o amenințe pe ea, Petrina Marin! Dar se vede că n-o cunoaște. Și așa începu cearta:

— Dă-te jos, strigă ea „Ghimpele!”

Ghimpele nici nu se clintî, de parcă ar fi spus: Nu vreau!

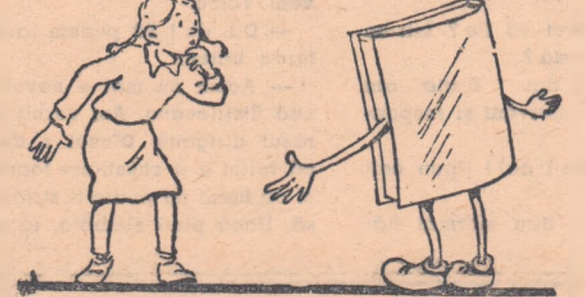
— Și eu îți spun că ai să te dai.

O foaie foșni între spinii. Pe ea scria: Învață!...

— Să învîț? De frica ta? Și Petrina s-a infuriat iar, a început să țipe, să plîngă, să bată cu pumnii în bancă, mă rog, un tărăboi de nedescris.

În jurul Petrinei se adunase acum întreaga clasă.

— Așa, strigă ea. Dați „Ghimpele” jos, învîț, nu-l dați, nu învîț. N-am să-mi mai fac lecțiile niciodată.

tă se răsti ea încodată și începu să plîngă.

În clasă era liniște. Pionierele au privit-o indiferente, au dat din umeri și și-au văzut de treabă.

— Spune-i lui, glumi cineva și arătă spre „Ghimpele”.

Și neobișnuita ceartă a continuat. Petrina nu și făcea temele, „Ghimpele” nu se dădea jos.

Așa au trecut cîteva zile. „Ce să fac?” — se întrebă într-o după amiază Petrina.

— Învață fetișo, se auzi o voce subțirică.

— Cine ești? Răspunde... Dă-mi un sfat, strigă rugătoare Petrina.

— Sînt eu, cartea de romînă. Învață!

— Cum? Să rămînă cum vrea „Ghimpele”?

— Învață, învață, tot repeta cartea. Hai, citește aici. Numai așa „Ghimpele” își va pierde puterea.

Și ca prin minune, cartea se deschise la lecția din

acea zi.

Și Petrina citi. Apoi își scrisese și temele.

Au trecut cîteva zile. Acum privirile „Ghimpelelui” nu se mai îndreptau batjocoritoare spre ea. Parcă nu mai avea nici o vlagă. Și pionierele au început să se poarte altfel, să fie mai prietenoase.

Iar într-o recreație, cînd ele s-au întors în clasă, „Ghimpele” îi pierise glasul. Încetul cu încetul s-a uscat și a căzut ca o frunză veștedă de toamnă.

Iar Petrina... Petrina de atunci își face temele.

Geta COSTIN

Mircea Sintimbreanu

La început a fost doar un raft aproape putred, învelit cu un ziar creat în fel și chip. În colț, într-o rină se propteau două-trei cărți. Alina tot. Adică nu; deasupra, pe un dreptunghi de carton, o inscripție cu litere rotunde, arăta despre ce e vorba: „Biblioteca clasei”. Erau zile în care cărțile dispăreau de la locul lor și atunci rămăneau doar policioara, firma, și... bibliotecarul.

De fapt, bibliotecarul se ivise înaintea bibliotecii: un băiat slăbuț, palid, puțin miop, rozindu-și vesnic tocul ochelarilor: Răduț Liviu Mircea.

El venise cu ideea, cu policioara și cu primele cărți. Băieții n-au rămas nepăsători. Aduceau la început cărți vechi fără scoarțe, minjite cu gălbenuș de ou, sau numai scoarțe, ori calendare și almanahuri vechi, unele mirosind a mușcal, toate pline de praț... Le plăcea mai ales să se vadă trecuți în catastră, cu numele și pronumele lor, după numele și pronumele autorului: Don Quijote-Cerventes — Giușcă Valerică, sau Poezii — D. Bolintineanu — Voicu I. Gh. Ion.

Răduț lua cărțile, le făcea toaletă și le așeza în raft. Când responsabilul sanitar, Voicu, a văzut că chestiunea la proporții, s-a năruit de-a binelea.

— Trebuie desființată, se răstăea el la Răduț. Tu nu vezi? E un focar de infecție...

Bibliotecarul nu răspundea nimic. Scutura hârtoagele, le ștergea cu dosul mîncii, le întindea iar dacă aveau „urechi” le așeza sub talpa băncii câte o oră, apoi le așeza în raft.

Cărțile se înmulțeau pe policioară dar, cu toate îngrijirile, biblioteca părea mai degrabă un acordeon în care a explodat o grenadă.

Spre sfîrșitul săptămîinii dirigintele, care fusese bolnav, a intrat în clasă. A intrat și s-a oprit cu spatele spre clasă și cu fața la policioară.

— În bănci, băieții șușoteau:

— Ce-o să ne mai scuture...

— O să ne desființeze biblioteca...

— Ce? Asta-i bibliotecă?

Dar dirigintele s-a întors spre clasă, zîmbind.

— Bravo, băieții! E o bibliotecă strașnică... În primul rînd, pentru că e a voastră... Să aveți grijă de cărți, unele sînt cam pipirii. O să-mi dau și eu obolul... Aduc o carte...

A doua zi, dirigintele a scos din geantă un volum mare, cartonat în pînză albă și cu litere aurii. A scris pe o copertă interioară cîteva rînduri și l-a așezat pe policioară...

În pauză, copiii s-au repezit clăie peste grămadă la bibliotecă. Dînd din coate cu o putere nebănuită, Răduț și-a croit drum spre raft. A smuls volumul din mîna unui băiat:

— Dă-l înapoi! Nu-i trecut în inventar!

Îndată însă începu să-l vîre sub nasul băieților.

— Priviți! Aici, pe coperta interioară! Lăsați pozele! Uitați: „Urez bibliotecii clasei a V-a o viață rodnică, Diriginte, profesor Mironescu”.

— Și-acum, dați-o înapoi! S-o trec în inventar... „Eminescu, ediție de lux”.

Din ziua aceea, biblioteca începu-

se să-și schimbe fața. Copiii se întreceau să aducă cărți. Răduț încopuse să le aleagă. Nu mai primea orice...

— Hîrtie de împachetat — zicea el, întorcînd cîte o carte pe față și pe dos... Vară... N-avem nevoie de verze...

Curînd, băieții aduseseră atîtea cărți încît nu mai încăpeau pe o policioară. Peste cîteva zile, apără o cutie cu trei rafturi proaspăt vopsită.

Nu trecură trei săptămîni și cărțile vechi, rupe și fără importanță, dispăruseră. În locul lor, se înșirau pe rafturi cărți frumoase, aproape noi. Copiii împrumutau de două ori pe săptămîină, după orarul afișat în dreapta cutiei.

Nu mai cartea mare cu scoarțe albe și litere aurii n-o împrumutase încă nimeni. De cîte ori îi era cerută, bibliotecarul își lăsa ochelarii să alunece pe nas în jos, apoi, parcă, rușindu-se de cititor, îi răspundea:

— Ia alta! Pe asta, încă n-am trecut-o în inventar.

De înapoiat, le înapoiu cu grijă. Cînd Nițu a adus o carte cu marmeladă pe copertă, Răduț i-a dat-o înapoi:

— Curăț-o.

Aceasta luă cartea și șgirie cu unghia marmelada.

— Ai minjit și paginile! Curăță-le!

Nițu i-o smulse furios:

— Ce? E cartea ta? Văru-meu a dat-o!

Răduț și-a lăsat ochelarii să alunece pe nas.

— Cui a dat-o?

— Bibliotecii — îngînă Nițu.

— Ce fel de bibliotecă?

— Biblioteca clasei...

— Atunci curăț-o...

Mormăind, Nițu luă cartea și începu s-o curețe, apoi, apropiindu-se de Răduț:

— Dă-mi pe Eminescu!

Fără să-și ridice capul din catastră, bibliotecarul mormăi:

— Nu-l am în inventar!

— Așa spui de trei săptămîni...

— Așa e... Nu-l am în inventar...

— Nu-i adevărat, se răsti Nițu, tu ai trecut în inventar și un ac de gămălie. Dă-mi-l! De ce e în bibliotecă?

— Dar unde vrei să fie? Într-un butoi cu marmeladă?

— Trebuie să-l dai... D-ai-a am făcut bibliotecă, interveni și responsabilul clasei.

— Să-l dai... Să-l dai! Țipau ceilalți băieți.

— Bine, o să-l dau mormăi Ră-

duț... dar să-l trec în inventar... De luni...

Dar luni de dimineață, Nițu se întoarse speriat arătînd cu degetul întins spre raft:

— Nu e! A dispărut Eminescu!

Răduț s-a repezit spre rafturi. Înfrigurat, cercetă cartea cu carte. Apoi, galben la față, cu ochelarii căzuți, scoase din ghiozdan catastră și-l cercetă fără suflare, deși știa că Eminescu nu „ieșise”.

— Ce e? Ce s-a întîmplat? Întreba băieții adunați în jurul său. Cu degetul tremurînd, Răduț arăta spre bibliotecă, ce arăta ca o gură știrbă.

— A dispărut Eminescu!

Într-o clipă, copiii s-au îngrămădit în fața cutiței. Nițu s-a apropiat de bibliotecarul ce-și cerceta pentru a treia oară catastră.

— Tu l-ai luat! Ca să nu mi-l dai!

Răduț își smulse ochelarii și-i puse pe catedră:

— Mai spune odată!

— O mai spun.

Cei doi stăteau față în față, ca niște cocosi.

— Tu l-ai luat!

Se auziră niște icnături și bușeli. Cei de la cutie se întoarseră. Bistriceanu sări între ei și-i despărți, apoi, cu voce tare:

— Cine a luat cartea?

Nimeni nu răspundea nimic.

— Băieți, oricine a luat-o, mîine dimineață să se prezinte cu ea. S-o pună undeva într-un sertar, într-o bancă...

„Ziua a trecut cu greu, trist. De bibliotecă nu se apropia nici unul. A doua zi, băieții au scotocit sertarele, băncile, după sobă, pe dulap... Hoțul n-o adusese...”

— Asta nu e o hoție obișnuită... Toate hoțiile sînt rușinoase dar cînd furi colectivul, e de o sută de ori mai rușinos, spunea mînios Bistriceanu... Parcă ar fi furat și peretele și parcă toată școala ne-ar arăta cu degetul: „Păzea! Într-a cincea e un hoț! Atenție la becuri, la hărți, la aparate... Puneți chei, lacăte”

stringea pumnii Bistriceanu. După adunare...

— Trebuia să punem lacăt, interveni Voicu.

— Da, da! Să punem lacăt, vociferau băieții.

— Acum nu mai e nevoie, continuă Bistriceanu. Am vorbit cu tovarășul diriginte. Dînsul e de părere că furul și o chestiune foarte gravă și că hoțul nu poate fi străin de clasă. Dacă pînă sîmbătă, la orele 13,

Și bombănind începu să răstoarne băncile pentru măturat.

Copiii au aflat pe dată toată istoria: Tușa Anica învățase carte de curînd. Lua pe Eminescu în fiecare dimineață pe la cinci cînd aprindea focurile în sobe.

Cît timp erau lecțiile, citea pe scîlă o poezie-două. Iar după lecții, îl puneau cu grijă la loc. Și lucrul acesta îl făcea în fiecare zi.

cartea nu va apare, vom „sparge” biblioteca.

— Cum vom „sparge” biblioteca? întrebă moale Răduț.

— Fiecare să-și ia cărțile înapoi și gata.

O clipă, nu se clintî niciunul. Fără să se privească, își mutau ghiozdanele dintr-o mîna într-alta, ca și cum ciuda și rușinea s-ar fi strecurat în ele, preschimbîndu-se în plumb.

— Bine... o spargem, spuse cu glas tremurător Răduț, o spargem, dar să știți: dacă undeva, cîndva, o să dau de hoț o să-i apuc mîinile murdare... adică nu, n-am să pun mîna pe el...

Se auziră voci:

— Ba nu, pun eu!

— Nu, altceva, continuă Răduț cu voce stinsă. Pentru mine omul ăsta nu mai există... Niciodată, oricine ar fi...

Ușa se deschise cu șgomot și, cu mătura în mîna, cu găleata într-alta, intră în clasă o femeie slabă cu părul alb: tușa Anica, îngrijitoarea școlii.

— Ce-i cu voi? Incepu ea. Nu mai plecați acasă? E aproape două. Aoleu! Toți în picioare, pe bănci! N-aveți suflet de avut școlii? Hai, plecați! Trebuie să mătur l...

Puse găleata și mătura jos, apoi scoase de sub șorț, ceva înfășurat într-un ziar. Sub ochii copiilor apărură niște scoarțe în pînză albă, cu litere aurii.

— Eminescu! Țpă Răduț, și-l smulse cartea...

— Eminescu? ! I-o apucă Voicu.

— Eminescu... Eminescu... Țipau băieții, zvîrlindu-se peste carte.

Îngrijitoarea puse mîna pe mătură:

— La o parte... sălbaticilor!... Rupeți frumusețea de carte... Copil fără suflet... la o parte!

O apucă în sfîrșit, o șterse cu șorțul și, bodogănînd, se îndreptă spre cutia bibliotecii, și așeză cartea în raft. Apoi, întorcîndu-se către copii, cărora le strălucneau ochii:

— Nu vă doare... Parcă n-ar fi avutul vostru...

